

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institút komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Mlynářová Martina

Název práce: Konstrukce genderové identity v seriálu Dokonalý svět

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: Baslarová Iva

Pracoviště: KMS IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☐	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☐	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autorka se do určité míry odchýlila od stanovených tezí, nicméně vhodným způsobem, především pak vypuštěním původně plánované kapitole o feministických filmových teoriích, které by v tomto případě nebyly vhodné.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	3
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	2
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	2
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	3

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autorka se podle mého názoru dopouští hlavní chyby již v samotném stanovení tématu "konstrukce genderové identity", neboť se zabývá mediálním obsahem, nikoli výzkumem publika. Koncept identity souvisí s divačkami a diváky, nikoli s mediálním textem, autorka tedy pracuje s jakousi představou o identitě publika, což je předjímáním, nikoli ověřováním a výzkumem. Sama přitom v teoretické části uvádí, že se význam konstruuje v průběhu recepcce, která ovšem není předmětem její analýzy. Autorka se v práci zabývá způsobem reprezentace a tudíž zobrazením ne/stereotypních postav, spekulovat o způsobem jejich přijetí a identifikace s nimi publikem je tudíž minimálně nevhodné.

Nicméně část teoretického rámce a samotné analýzy se drží hlavní části stanoveného výzkumu. V teoretické části je nadbytečná zmiňovaná část o recepci a konstrukci významů, naopak by bylo vhodnější více se zaměřit na způsobem genderové reprezentace a více vytěžit vybrané teoretické práce, například Taniu Modleski a její titul *Loving with Vengeance*, který by autorce výrazněji pomohl v analytické části. Především její zdůraznění reprodukce stereotypu "dost dobré matky" by se hodil pro analýzu některých postav, například šéfredaktorky Andrey, která řeší problém skloubení profesního a rodinného života a která se nakonec rozhodne pro návrat do domácnosti, aby si "užila svých dětí".

Autorka pracuje s vybranými teoriemi o soap operách, především pak těmi, které tvoří základ tohoto oboru, což je v pořádku, nicméně se dále nezabývá novějšími pracemi, odrážejícími vyvíjející se praxi produkce zmiňovaného žánru. To s sebou nese problémy, projevující se jistým konzervativním přístupem například k tematice zobrazení postav s odlišnou sexuální a emoční orientací.

Autorka dále pomíjí typologii soap oper na americký a britský model s ohledem na specifickou českou a někdejší československou seriálovou tvorbu, která by více pomohla osvětlit nesourodé sváření se glamour soap opery se sociální tematikou (což může být jedním z důvodů, proč seriál u publika neuspěl).

Za zmínku ještě stojí nepříliš pochopitelné zavádění nových termínů (optická skla genderu namísto užívaných genderových brýlí) a opakované prolnutí biologické determinismu a sociálního konstruktivismu v "biologický konstruktivismus" (str. 68 a 77).

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	2
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	3
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	3
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotte stupněm 5. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	3
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 5)	2
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	1

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Byť práce svědčí o pečlivosti a svědomitosti autorky, analýza zůstává v určité povrchní rovině identifikace jednotlivých genderových stereotypů, aniž by autorka projevila schopnost hlubšího analytického ponoru. Práce tak častěji vyznívá spíše ve smyslu dohledávání a dokladování určitých předem předpokládaných prvků a charakteristik než jejím důsledným rozkládáním. Projevuje se to například při analýze muže na rodičovské dovolené či autorkou neprolematizovaného stereotypu "zlatokopky", s nímž navíc pracuje jako se společností schválenou kategorií.

Problematická je také kapitola o humornosti postav a jejich možného subverzivního přijetí. Autorka opomíjí feministickou kritiku, která tento způsob humoru označuje za opresivní, pokud jím pouze zastírá stereotypní pojmání femininity a maskulinity a naopak ho tedy reprodukuje (viz například kritizovaná reklama na fernet s motivem "vyfouknutí ženy"). Autorka navíc poněkud deformuje teorii o aktivním publiku, když ho v určitých pasážích zaměňuje za možnost diváka vybrat si ke ztotožnění určitou postavu, což předpokládá přijetí jednotného významu, viz například: „Například ironická, sarkastická pozice Michelle, postavy asistentek jako naivních až hloupoučkých slečen nebo definice pindulíny poukazují k určitému stylu humoru a nadsázky, jimiž se jen trochu vnímavější publikum může bavit“ (str. 74).

Jako zcela matoucí a nadbytečnou pak hodnotím podkapitolu o "nastolování agendy".

V souvislosti se zdrojováním spatřuji hlavní nedostatek práce v tom, že autorka ve značné části textu nerozlišuje a neuvádí parafráze a citace, takže není možné oddělit její vlastní přínos a použití práce jiných autorů a autorek. Po jazykové stránce je práce na poměrně slušné úrovni, místy se objevují neobratné formulace či překlepy a špatné skloňování cizích příjmení. V rámci stylistiky se objevují hodnotící fráze typu "pyšní se" či "příliš úspěchů nesklíží", což je pro vědeckou práci nevhodné. Některé formulace navíc vyznívají ve prospěch intencionálního jednání autorek a autorů, které jakoby mělo korespondovat se záměrem ne/vypořádat se s genderovými reprezentacemi, například: „V Dokonalém světě se tvůrcům mimo jiné podařilo vedle sebe znázornit dva navzájem si odporující fenomény – ženskou pospolitost a ženskou rivalitu“ (str. 71).

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Byť autorka poctivě odvedla kus práce, v rámci dané tematiky ji nehodnotím jako výrazně přínosný. Text je dalším příspěvkem do objemné sady louskání stereotypních genderových reprezentací, které navíc nejsou při znalosti tohoto seriálu nijak překvapivé a objevné. V tomto duchu vyznívá i poněkud okleštěný závěr. Jako naprosto nepatřičný pak vnímám poslední odstavec, který si neodpustím citovat: "Avšak bude-li publikum vnímavé a k tomuto mediálnímu obsahu přistoupí i s ohledem na jeho komediální charakter, bude jeho ironii a nadsázkám otevřené a bude jeho humor čist jako specifický kód, nemají vyhráno pouze tvůrci seriálu, ale mohou se, v nadsázce řečeno, radovat i vědci a vědkyně z řad gender studies."

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm "dobrá".

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	
5.2	
5.3	
5.4	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – **velmi dobře** – **dobře** – **nedoporučuji k obhajobě**

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 21. 1. 2014

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu katedry!